

Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austriackiego.

Część X.

wydana i rozesłana: 18. Stycznia 1850.

13.

Rozrządzenie ministerstwa handlu z dnia 20. Listopada 1849,

do wszystkich głównych administracji pocztowych,

mocą którego z dniem 1. Stycznia 1850. na miejsce 3^{ej} cz. regulaminu opłat pocztowych z dnia 2. Lutego 1842, nowe postanowienia względem należności od posełek pocztą wozową działać poczynają.

W skutek najwyższej rezolucyi Najjaśniejszego Pana z dnia 25. Września 1849 na wniosek ministerstwa handlu, przemysłu i budowy publicznych wydanej na miejsce 3^{ej} części regulaminu opłat pocztowych z dnia 2. Lutego 1842, co do należności poczty wozowej za posełki pocztą wozową, z dniem 1. Stycznia 1850 następujące postanowienia działać poczynają:

Taksa
główna. §. 1. Za wszelkie posełki pocztą wozową bez różnicy treści, wartości, wagi i odległości opłacać się ma taksa główna w niezmiennej ilości krajearów 10.

Od tejże tylko pakunki podróżne wolne są.

Portoryum
podług wartości i wagi. §. 2. Portoryum podług wartości i wagi posełek wynosi od każdego setka złotych reńskich wartości i od każdego funta wagi:

	włącznie do mil	5 kr.	1
nad	5 do „	10 „	2
„	10 „ „	15 „	3
„	15 „ „	20 „	4
„	20 „ „	25 „	5
„	25 „ „	30 „	6
„	30 „ „	35 „	7
„	35 „ „	40 „	8
„	40 „ „	45 „	9
„	45 „ „	50 „	10

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

X. Stück.

Ansgegeben und versendet am 18. Jänner 1850.

13.

Erllass des Handelsministeriums vom 20. November 1849,

an sämtliche Oberpostverwaltungen,

wodurch vom 1. Jänner 1850 angefangen, an die Stelle des 3. Theils des Porto-Regulativs vom 2. Februar 1842, neue Bestimmungen über die Gebühren für Fahrpostsendungen in Wirksamkeit gesetzt werden.

In Folge der über Antrag des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten erlassenen allerhöchsten Entschliessung Sr. Majestät vom 25. September 1849 haben an die Stelle des 3. Theiles des Porto-Regulativs vom 2. Februar 1842, betreffend die Fahrpostgebühren für Fahrpostsendungen folgende Bestimmungen mit 1. Jänner 1850 in Wirksamkeit zu treten.

§. 1. Für alle Fahrpostsendungen ohne Unterschied des Inhaltes, des Werthes, des Grund-Taxe, Gewichtes und der Entfernung ist eine Grundtaxe mit dem veränderlichen Betrage von 10 Kreuzern zu entrichten.

Nur das Reisegepäck ist davon frei.

§. 2. Die Portogebühr nach Werth und Gewicht der Sendungen beträgt für Werth- und jedes Hundert Gulden vom Werthe und für jedes Pfund vom Gewichte:

bis einschliessig		5 Meilen		1 kr.
über	5 bis	10	"	2 "
"	10	15	"	3 "
"	15	20	"	4 "
"	20	25	"	5 "
"	25	30	"	6 "
"	30	35	"	7 "
"	35	40	"	8 "
"	40	45	"	9 "
"	45	50	"	10 "

nad	50	do	mil	60	kr.	11
„	60	„	„	70	„	12
„	70	„	„	80	„	13
„	80	„	„	90	„	14
„	90	„	„	100	„	15
„	100	„	„	120	„	16
„	120	„	„	140	„	17
„	140	„	„	160	„	18
„	160	„	„	180	„	19
„	180	.	.	.	.	20

Taryfa. Z załączonej taryfy powziąć można stopniowanie należności opłat pocztowych, z przytoczonych odległości podług wartości do 2500 złt. r. i podług wagi do 25 funtów wypadających.

Poselki w banknotach, wekslach, obligacyach, kuponach, assygnacyach kasowych, biletach wykupnych i innych pieniądze przedstawiających papierach bez ograniczenia wartości podlegają tylko opłacie portoryum podług wartości. Poselki gotowizną w złocie i w srebrze do ilości 50 złotych reńskich włącznie, tylko połową taryfowego portoryum podług wartości i wagi, nad 50 złotych reńskich zaś zupełnem portoryum podług wartości i wagi opłacane być mają.

Pobieranie portoryum podług wartości lub wagi, lub podług obu. §. 4. Przy poselkach pocztą wozową bez podania wartości lub też z podaniem wartości w ilości niżej 50 złotych reńskich wymierzanie taksy dzieć się ma li tylko podług wagi, a zaś przy poselkach z podaniem wartości w złotych reńskich 50 i więcej tak podług wartości jak podług wagi.

Pisma bez podania wartości aż do 6 łótów ważące. §. 5. Pisma bez podania wartości aż do wagi 6. łótów włącznie od poczty wozowej do expedyeyi nie przyjmują, lecz do poczty listowej przekazują się.

Pisma z podaniem wartości do 6 łótów ważące. Za pisma z podaniem wartości i do 6 łótów ważące oprócz głównego portoryum taksę listową podług wagi wypadającą, a tylko, jeżeliby postępowanie podług taryfy poczty wozowej wyższe stanowiło portoryum, tedy to ostatnie opłacić należy.

Pisma nad 6 łótów ważące. §. 6. Pisma czy to z podaniem wartości czy bez takowego więcej jak 6 łótów ważące oprócz głównego portoryum dopóty podlegają taksie listowej od wagi 7 łótów, póki nie wypada wyższa taksa podług taryfy poczty wozowej.

Listy poselkom pieniężnym dołączone. §. 7. Jeżeli poselce pieniężnej list dołączony jest więcej jak 1 łót ważący, tedy za nadwyżkę płaćć należy portoryum od tejsze podług taryfy listowej wypadające.

Opłacanie portoryum przez podawcę lub odbierającego. §. 8. Należności portoryum poczty wozowej pobierają się od podawcy lub odbierającego, wedle tego, czy stronom w skutek porządku poczty wozowej dozwołonem zostaje, poselki frankować lub też ku wypłacie odbierającemu wskazywać.

Pakunki podróżne. §. 9. Jak dalece pakunki podróżne osob pocztą wozową jadących przewyższają wagę od opłaty wolną, w poświadczeniach prenotacyjnych wyrażoną, i podanie wartości ilość 100 złotych reńskich przewyższa, pobierane będzie portoryum od przeważki i od wyższej wartości równie tak, jak od innych jakich posełek.

über	50	bis	60 Meilen	11 kr.
"	60	"	70 "	12 "
"	70	"	80 "	13 "
"	80	"	90 "	14 "
"	90	"	100 "	15 "
"	100	"	120 "	16 "
"	120	"	140 "	17 "
"	140	"	160 "	18 "
"	160	"	180 "	19 "
"	180	.	.	20 "

Der beigeschlossene Tarif lässt die Abstufungen der Portogebühren entziehen, welche sich für die angeführten Entfernungen nach dem Werthe bis 2500 Gulden und nach dem Gewichte bis 25 Pfund ergeben. Tarif.

§. 3. Sendungen von Banknoten, Obligationen, Wechseln, Coupons, Casse-Anweisungen, Einlösungsscheinen und anderen Geld vorstellenden Papieren ohne Beschränkung des Werthes, unterliegen nur der Portoentrichtung nach dem Werthe. Barsendungen in Gold und Silber haben bis zum Betrage von einschliesslich 50 Gulden nur die Hälfte des tarifmässigen Werth- und Gewichtportos, über 50 Gulden aber den vollen Werth- und Gewicht-
Banknoten, Wechsel, Obligationen, dann kleine Gold- und Silbersendungen.

§. 4. Bei Fahrpostsendungen ohne angegebenen Werth oder mit dem angegebenen Werthe von Weniger als 50 Gulden hat die Taxirung lediglich nach dem Gewichte, bei Sendungen mit einer Werthangabe von 50 Gulden und darüber aber sowohl nach dem Werthe als nach dem Gewichte stattzufinden. Einhebung des Werth- oder Gewicht-Portos, oder beider.

§. 5. Schriften ohne angegebenen Werth werden bis zum Gewichte von einschliesslich 6 Loth bei der Fahrpost zur Beförderung nicht angenommen, sondern zur Briefpost gewiesen. Schriften ohne Werth bis 6 Loth im Gewichte.

Schriften mit angegebenem Werthe und bis zum Gewichte von 6 Loth müssen ausser dem Grundporto die nach dem Gewichte entfallende Briestaxe, und nur, wenn die Behandlung nach dem Fahrpost-Tarife einen höhern Porto angibt, die letztern entrichten. Schriften mit Werth bis 6 Loth im Gewichte.

§. 6. Schriften mit oder ohne angegebenen Werth von mehr als 6 Loth im Gewichte unterliegen nebst dem Grundporto so lange der Briestaxe pr. 7 Loth, bis die Taxe nach dem Fahrposttarife höher entfällt. Schriften über 6 Loth im Gewichte.

§. 7. Wenn einer Geldsendung ein Brief von mehr als 1 Loth im Gewichte beiliegt, so ist für das Uebergewicht der dafür nach dem Brieftarife entfallende Porto zu entrichten. Briefe, welche Geldsendungen beiliegen.

§. 8. Die Fahrpost-Porto-Gebühren werden vom Aufgeber oder Empfänger eingehoben, je nachdem den Parteien zu Folge der Fahrpostordnung freisteht, die Sendungen zu frankiren oder an den Empfänger zur Zahlung anweisen zu lassen. Portozahlung durch den Aufgeber oder Empfänger.

§. 9. In soweit das Gepäck der mit der Fahrpost reisenden Personen das gebührende freie in den Vormerkscheinen ausgedrückte Gewicht, und der angegebene Werth den Betrag von 100 Gulden übersteigt, wird die Portogebühr für das höhere Gewicht und für den höheren Werth gleich wie für sonstige Sendungen eingehoben. Reisegepäcke.

Należytość
za zwrócenie
posełek z
poczty wo-
zowej.

§. 10. Za zwrócenie posełek z poczty wozowej, których oddanie adresatowi uskutecznionem być nie mogło, płaci się po 1/2 portoryum taryfowego, opuszczając oraz wypadające krajcara ułamki, wyjąwszy, gdy treścią posełek są pisma lub wzory bez wartości, które powrotnemu portoryum nie podlegają.

Retour-re-
cepisy i pisma
wywiadujące
się,

§. 11. Za receptisę powrotną podawca należytość portoryum listu pojedynczego opłacać ma.

Pisma wywiadujące się, gdyby przy podaniu receptisę powrotną wydano, lub gdyby za doniesieniem adresata, odebraniu posełki rekomendowanej przeczącego, dochodzenie zrzadzono, bezpłatnie, we wszystkich zaś innych przypadkach za przedpłatą pojedynczego portoryum listowego wygotowane i odsyłane będą.

Należytość
za doręczenie
i zapowie-
dzenie (avisó).

§. 12. Za dostawienie posełki z poczty wozowej do 3 funtów ważącej do pomieszkania odbieracza, płaci się we Wiedniu należytość w ilości 3 krajcarów, w innych miejscach pocztowych w 2 krajcarach, za doręczenie zaś karty zapowiednej (avisó) wszędzie 1 krajcar.

§. 13. We wszystkich do przyjęcia posełek z poczty wozowej upoważnionych urzędach pocztowych nie tylko taryfa poczty wozowej, lecz też i miłoskaz miejsca ku wglądnienu dla każdego otwartym a we wszystkich głównych miastach za wynagrodzeniem kosztów drukowych także przedajnym być ma, by każdy sam sobie obrać mógł portoryum poczty wozowej tak za posełki podane jak przybywające.

§. 10. Für die **Zurücksendung von Fahrpoststücken**, deren Abgabe an den Adressaten nicht bewirkt werden konnte, ist die Hälfte der tarifmässigen Portogebühren, mit **Hinweglassung allfälliger Bruchtheile eines Kreuzers** zu entrichten, die Fälle ausgenommen, wenn der Inhalt der Sendungen in Schriften oder Mustern ohne Werth besteht, welche letztere keinem Retourporto unterliegen.

Zurücksendung von Fahrpoststücken.

§. 11. Für ein **Retour-Recepisse** ist von dem Aufgeber die Portogebühr für einen einfachen Brief zu entrichten.

Retour - Recepissen und

Nachfrage- (Quästions-) Schreiben werden, wenn bei der Aufgabe ein **Retour-Recepisse** ausgestellt worden ist, oder wenn das Einschreiten um Nachforschung auf einer Nachricht vom Adressaten beruht, worin er den Empfang der **recommandirten Sendung** in Abrede stellt, unentgeltlich, in allen übrigen Fällen aber gegen Vorausbezahlung des einfachen Briefportos ausgefertigt und abgesendet.

Nachfrage-Schreiben

(Quästionen).

§. 12. Für die **Zustellung einer Fahrpostsendung** bis zu dem Gewichte von 3 Pfund in die Wohnung des Empfängers sind in **Wien 3 Kreuzer**, in andern Postorten 2 Kreuzer, für die **Zustellung eines Aviso-Zettels** überall 1 Kreuzer zu entrichten.

Zustellungs- und Aviso-Gebühr.

§. 13. Bei allen zur Aufnahme von **Fahrpost-Sendungen** ermächtigten Postämtern ist nicht nur der **Fahrpost-Tarif**, sondern auch der **Meilenweiser des Ortes** zu Jedermanns Einsicht offen und in allen Hauptstädten gegen Ersatz der Druckkosten auch verkäuflich zu halten, damit Jedermann in der Lage sei, sich das **Fahrpost-Porto** für aufzugebene oder einlangende Sendungen selbst zu berechnen.

Taryfa poczty wozowej.

178

Wartości złotych renskich		Od wagi		W przestrzeni mil w linii prostej																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
				nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad		nad	

i tak dalej od każdego setka złt. r. i od każdego funta więcej, pobierać należy pierwszą taryfę ustanowić więcej, co do złotych renskich 100 i funta 1 namienioną.

Fahrpost-Tarif.

Auf eine Entfernung von Meilen in gerader Linie

Vom Werthe der in Gulden		Nach dem Gewichte																																									
		bis 5	über 5 bis 10	bis 10	über 10 bis 15	bis 15	über 15 bis 20	bis 20	über 20 bis 25	bis 25	über 25 bis 30	bis 30	über 30 bis 35	bis 35	über 35 bis 40	bis 40	über 40 bis 45	bis 45	über 45 bis 50	bis 50	über 50 bis 60	bis 60	über 60 bis 70	bis 70	über 70 bis 80	bis 80	über 80 bis 90	bis 90	über 90 bis 100	bis 100	über 100 bis 120	bis 120	über 120 bis 140	bis 140	über 140 bis 160	bis 160	über 160 bis 180	bis 180					
bis 100 fl.	über 100 fl.	bis 1 Pfund	über 1 bis 2 Pfund	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
200	300	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
300	400	3	4	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
400	500	4	5	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40		
500	600	5	6	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40			
600	700	6	7	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40				
700	800	7	8	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40					
800	900	8	9	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40						
900	1000	9	10	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40							
1000	1100	10	11	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40								
1100	1200	11	12	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40									
1200	1300	12	13	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40										
1300	1400	13	14	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40											
1400	1500	14	15	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40												
1500	1600	15	16	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40													
1600	1700	16	17	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40														
1700	1800	17	18	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40															
1800	1900	18	19	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40																
1900	2000	19	20	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40																	
2000	2100	20	21	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40																		
2100	2200	21	22	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40																			
2200	2300	22	23	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40																				
2300	2400	23	24	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40																					
2400	2500	24	25	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40																						

und separat ist für jedes 100 fl. und für jedes Pfund mehr, der erste Tariffsatz für 100 fl. und für 1 Pfund mehr zu erheben.

14.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 15. Grudnia 1849,
do konsystorza uniwersytetu we Wiedniu i do senatu akademickiego uniwersytetów w Pradze, Olomuńcu,
we Lwowie, w Krakowie, Gracu i Insbruku,
mocą którego ustanawia się ustanie uprawnienia do docentury prywatnej z powodu niewykonywania przez cztery po sobie następujące półrocza.

Każdy prywatny docent swe uprawnienie do docentury prywatnej traci, który przez cztery po sobie następujące półrocza żadnego nie robi użycia z udzielonego mu do odczytów uprawnienia w zakładzie naukowym i w oddziale studyów, do którego uhabilitowanym został, a przeto, jeżeliby na nowo jako prywatny docent wystąpić chciał, poddać się musi nowemu aktowi habilitacyjnemu, od czego uwolnić tylko ministerstwo oświecenia prawo ma.

Thun m. p.

15.

Pismo rozporządzające ministra wyznań i oświecenia z dnia 27. Grudnia 1849,

do panów namiestników w: niższej Austrii, Austrii powyżej Ensu, Salnogradzie, Czechach, Pobrzeżu, Morawii, Szląsku, Karwntyi, Krainie, Tyrolu i Vorarlbergu, do pana szefa krajowego w Galicyi, do pana rządcy prezydium krajowego w Dalmacji, do pana c. k. przełożonego komissji gubernialnej w Krakowie i do ces. król. urzędu obwodowego w Czerniowcach,

którem obwieszcza się rozporządzenie względem egzaminów odbywać się mających z języków żyjących w publicznych zakładach naukowych.

Ponieważ obecnie dla wielu młodych ludzi potrzeba zachodzi wykazania umiejętności jakiegobądź języka żyjącego świadectwem wiarygodnem, przeto rozporządza się, co następuje:

1. Wszysey przez rząd w uniwersytetach ustanowieni nauczyciele języków żyjących, którzy podług §. 3. prowizorycznej ustawy względem organizacyi władz akademicznych do klasy nauczycieli w znaczeniu ściślejszem należą, bez względu czy oni od rządu płacę pobierają czy nie, tudzież nauczyciele w instytutach technicznych przez rząd ustanowieni, upoważnieni są, przedsiębrać egzamina z swego zawodu z każdym, któryby się do tego zgłosił, i wystawiać nie tylko zaświadczenia prywatne, ale także i publicznie uwierzytelnione.

2. Ktoby publicznie uwierzytelnione zaświadczenie otrzymać chciał, ten do dziekana wydziału filozoficznego, lub do dyrektora instytutu technicznego zgłosić się ma, w którego przytomności egzamin się odbędzie, i który także wystawione o tem świadectwo spółnie podpisać ma.

3. Świadectwo nie tak jak do tych czas umiejętności egzaminowanego tak zwaną klasą ale raczej dokładnemi słowy oznaczyć ma, sposób jako i stopień uzdolnienia egzaminowanego do wyrażenia swych myśli tak ustnie jak pismiennie w języku dotyczącym.

14.

**Erlaß des Ministers des Cultus und Unterrichts vom
15. December 1849,**

an das Universitäts-Consistorium in Wien und an die akademischen Senate der Universitäten zu Prag, Olmütz, Lemberg, Krakau, Gratz und Innsbruck,

wodurch die Erlöschung der Berechtigung zur Privat-Doctur wegen Nichtausübung durch vier aufeinander folgende Semester festgesetzt wird.

Jeder Privat-Dozent, welcher von der ihm ertheilten Berechtigung Vorlesungen zu halten, an der Lehranstalt und in der Studienabtheilung, für welche er habilitirt ist, durch vier aufeinander folgende Semester keinen Gebrauch macht, wird seines Privat-Dozentenbefugnisses verlustig, und muss sich, wenn er neuerdings wünscht, als Privat-Dozent aufzutreten, einem neuen Habilitationsacte unterziehen, von welchem zu dispensiren nur dem Unterrichts-Ministerium zusteht.

Thun m. p.

15.

**Schreiben des Ministers des Cultus und Unterrichts vom
27. December 1849,**

an den Herrn Statthalter von Niederösterreich, ob der Enns, Salzburg, Böhmen, Küstenland, Mähren, Schlesien, Kärnthen, Krain, Tirol und Vorarlberg; den Herrn Landeschef von Galizien, den Herrn Landes-Präsidiums-Verweser von Dalmatien, den Herrn k. k. Gubernial-Commissions-Vorsteher zu Krakau und das Kreisamt zu Czernowitz,

womit eine Verordnung in Betreff der an öffentlichen Lehranstalten stattfindenden Prüfungen aus den lebenden Sprachen bekannt gemacht wird.

Da gegenwärtig für viele junge Männer das Bedürfniss vorhanden ist, sich mit der Kenntniss irgend einer lebenden Sprache durch ein glaubwürdiges Zeugniß auszuweisen, so wird Folgendes angeordnet:

1. Alle vom Staate bestellten Lehrer lebender Sprachen an Universitäten, welche nach §. 3 des provisorischen Gesetzes über Organisirung der akademischen Behörden in die Classe der Lehrer im engeren Sinne gehören, sie mögen vom Staate besoldet seyn oder nicht, so wie die vom Staate bestellten Lehrer an technischen Instituten, sind ermächtigt, Prüfungen über ihr Fach mit Jedem, der sich dazu meldet, vorzunehmen, und nicht blos Privatzeugnisse, sondern auch öffentlich beglaubigte Zeugnisse auszustellen.

2. Wer ein öffentlich beglaubigtes Zeugniß zu erhalten wünscht, hat sich beim Decan der philosophischen Facultät, oder beim Director des technischen Institutes zu melden, in dessen Gegenwart die Prüfung abgelegt wird, und der auch das darüber ausgestellte Zeugniß mitzufertigen hat.

3. Das Zeugniß hat nicht wie bisher die Kenntnisse des Geprüften durch eine sogenannte Classe zu bezeichnen, sondern mit bestimmten Worten, Art und Grad der Befähigung des Geprüften, seine Gedanken mündlich und schriftlich in der fraglichen Sprache auszudrücken, zu bezeichnen.

4. Za każdy takowy egzamin otrzyma nauczyciel i dziekan lub dyrektor takse egzaminacyjną dwu złotych reńskich monetą konwencyjną. Takową takse egzaminacyjną w uniwersytetach na przyszłość także i publiczni słuchacze dotyczących języków, chcący zaświadczenie takowe otrzymać, złożyć mają.

5. W miejscach, w których nieznajduje się ani uniwersytet ani techniczny instytut, lecz gimnazjum lub wyższa szkoła realna, także i nauczyciele lub poboczni nauczyciele języków żyjących, tamże rzeczywiście ustanowieni, upoważniają się z niegimnazystami, w sposób pod 2. aż do 4. wymieniony, w przytomności dyrektora egzamina przedsiębrać i zaświadczenia wystawiać.

Thun m. p.

16.

Rozrządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10. Stycznia 1849,

działające dla krajów koronnych, dla których ustawa rekrutacyjna z dnia 5. Grudnia 1848 w mocy prawa stoi,

którem się obwieszcza warunki, pod jakimi właściciele nabytych gospodarstw włościańskich od dostawy do wojska uwolnieni są.

Aby uwolnienie od pełnienia służby wojskowej, właścicielom gospodarstw włościańskich kupnem nabytych w dziewiątym odstepie przepisu rekrutacyjnego z roku 1827. warunkowo przyznane, z przepisami ustawy rekrutacyjnej z dnia 5. Grudnia 1848 w zgodności ustawić, jaką doświadczenie konieczną ukazuje, rozrządza ministerium spraw wewnętrznych w porozumieniu się z ministerstwem wojny, iż na przyszłość owo warunkowe uwolnienie od dostawy do wojska właścicielom gospodarstw włościańskich kupnem nabytych tedy tylko przysługiwać ma, jeżeli kupno i objęcie takowego gospodarstwa jeszcze przed końcem rozpraw reklamacyjnych i przed ułożeniem list klasyfikacyjnych nastąpiło.

Bach m. p.

17.

Rozrządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. Stycznia 1849,

działające dla Austrii powyżej i poniżej Ensu, Solnogradu, Czech, Morawii, Śląska, Tyrolu, Karyntyi, Styrii, Krainy, Gorycyi, Gradyski, Istrii i Tryestu,

którem obwieszcza się cesarska rezolucya, mocą której zatwierdzonem zostaje przechodnie rozporządzenie z dnia 27. Grudnia 1849 *) co do sądownictwa w ciężkich przestępstwach policyjnych i przestąpieniach policyjnych, i wedle którego rozporządzenie to z dniem obwieszczenia działać poczyna.

Ponieważ Jego ces. król. Mość najwyższą rezolucją z dnia 6. Stycznia t. r. przechodnie rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 27. Grudnia 1849 co do wykonywania sądownictwa w ciężkich przestępstwach policyjnych i przestąpieniach policyjnych następnie zatwierdzić raczyła, przeto takowe z dniem niniejszego obwieszczenia działać ma.

Wiedeń dnia 11. Stycznia 1850.

Schmerling m. p.

*) W części X. dziennika praw państwa roku przeszłego, Nr. 49.

4. Für jede solche Prüfung erhalten der Lehrer und der Decan oder Director eine Prüfungstaxe von je zwei Gulden Conv. Münze. Diese Prüfungstaxe haben an Universitäten künftig auch die öffentlichen Hörer der fraglichen Sprache, welche ein solches Zeugniß zu erlangen wünschen, zu erlegen.

5. An Orten, wo sich keine Universität oder kein technisches Institut, aber ein Gymnasium oder eine Ober-Realschule befindet, sind auch die wirklich angestellten Lehrer oder Nebenlehrer lebender Sprachen an selben ermächtigt mit Nicht-Gymnasiasten Prüfungen im Beiseyn des Directors unter den sub 2 bis 4 angeführten Modalitäten vorzunehmen und Zeugnisse auszustellen.

Thun m. p.

16.

Erlass des Ministeriums des Innern vom 10. Jänner 1850,

wirksam für die Kronländer, für welche das Recrutirungsgesetz vom 5. December 1848 in Kraft steht, womit die Bedingungen, unter welchen Eigenthümer erkaufter Bauernwirtschaften von der Abstellung zum Militär befreit sind, bekannt gegeben werden.

Um die den Eigenthümern von erkauften Bauernwirtschaften im neunten Absatze der Recrutirungsvorschrift vom Jahre 1827 bedingt zugestandene Befreiung von der Leistung der Militärpflicht mit den Bestimmungen des Recrutirungsgesetzes vom 5. December 1848 in den durch die Erfahrung sich als nothwendig zeigenden Einklang zu bringen, ordnet das Ministerium des Innern im Einvernehmen mit dem Kriegsministerium an, dass in Zukunft jene bedingte Befreiung von der Abstellung zum Militär den Eigenthümern erkaufter Bauernwirtschaften nur dann zustehen soll, wenn der Kauf und der Antritt der Bewirtschaftung dieser Liegenschaft noch vor dem Schlusse der Reclamations-Verhandlungen und vor Verfassung der Classifications-Listen erfolgt ist.

Bach m. p.

17.

Erlass des Justizministeriums vom 11. Jänner 1850,

wirksam für Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Böhmen, Mähren, Schlesien, Tirol, Kärnthen, Steiermark, Krain, Görz, Gradiska, Istrien und Triest,

wodurch die kaiserliche Entschliessung kundgemacht wird, womit die transitorische Verordnung vom 27. December 1849 *) in Bezug der Gerichtsbarkeit über schwere Polizeübertretungen und Vergehen, genehmigt wird, und wornach diese Verordnung vom Tage der Kundmachung angefangen in Wirksamkeit gesetzt wird.

Nachdem Se. k. k. Majestät mit allerhöchster Entschliessung vom 6. Jänner d. J. die transitorische Verordnung des Justizministeriums vom 27. December 1849 in Bezug der Ausübung der Gerichtsbarkeit über schwere Polizeübertretungen und Polizeivergehen nachträglich zu genehmigen geruht haben, so hat dieselbe von dem Tage dieser Kundmachung in Wirksamkeit zu treten.

Schmerling m. p.

*) Im X. Stück des Reichs-Gesetzblattes vom vorigen Jahre Nr. 49.

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo

Województwo